

BAJAI FÜGGETLEN ÚJSÁG

POLITIKAI HETILAP

A bajai függetlenségi és 48-as párt hivatalos közlönye.

Megjelenik minden szombaton.

Kiadó: ifj. Wagner Antal könyvkereskedő.	Felelős szerkesztő: Dr. Valentin Emil	Főszerkesztő: Dr. Rajk Aladár orsz. képvis.	Főmunkatárs: Dr. Nyiraty János	Előfizetési árak: Egész évre 6 kor. Fél évre 3 kor. Negyed évre 1.50. Egyes szám ára 12 fillér.
---	---	--	--	--

A kormány.

Alkotmányos államban vagyunk-e még? Létezik még rend, törvény, jogállam Magyarországon? Micsoda fejetetejére állított világrend van nálunk? Egy kormányunk van, mely kijelenti, hogy nem tartozik egy parlamenti párthoz sem. Hát kihez, mihez tartozik? Hát mi a létjoga? Mi a célja, mi lesz következménye ennek a törvénytelen imparlamentáris kormányoknak?

Mintha háborogna alattunk a föld. Mintha a legádázabb küzdelmek előtt állanánk.

A parlamenti többségből kiküldött vezérlő-bizottság elhatározta, hogy a kormányt vád alá helyezi. Tehát kimondja, hogy ez a kormány bűnös kormány. Bűnös abban, hogy Magyarországot törvénytelenül erőszakkal kormányozza. Bűnös abban, hogy oda tolakodott a nemzet és király közé, hogy ideig-óráig a hatalmat élvezze az ország, a közjó kárára. Bűnös abban, hogy az ország természetes fejlődését megakadályozta és

a bécsi körök igényeinek vak eszközévé állott be.

Bűnös abban, hogy meg nem szavazott adók, a nemzet vagyona felett önkényűleg rendelkezett.

Bűnei lajstromát majd bővebben is fel fogja sorolni a vezérlő-bizottság, mely a vád alá helyezési indítványt fogja kidolgozni.

Időközben a képviselőház elnöke, a legelső méltóság az országban, mely választás útján töltetik be, a kormány tagjairól, a miniszterekről úgy nyilatkozik, hogy ez „szemét nép.”

Ha a miniszterek a korona és a nemzet bizalmából állnának helyökön, mindenki mosolyogna felette, hogy az ország első tisztviselőit a minisztereket szemét népnek nevezik, még ha nagyobb helyről is, mint a képviselőház elnökétől.

Mi az oka, hogy a képviselőház elnökének ezen mondása megdöbbenést fakaszt országszerte? Mi az oka, hogy a Neue Freie Presse vezércikkezik róla? Mi ad ennek a kijelentésnek oly óriási horderőt? Nemcsak az, hogy a képviselőház elnöke használta, hanem az, hogy

a képviselőház elnöke mondotta ki azt, a mit milliók és milliók éreznek. Abban van a jelentősége, hogy akkor a midőn a haza legjelesebbjei nem akarnak nemzetük letörésére, törvénytelenül, alkotmány ellenesen, tehát erőszakkal kormányozni, akkor néhány stréber előáll és ajánlkozik arra, hogy az ország első tisztviselője legyen, hogy az országot alkotmányellenesen, törvénytelenül, erőszakkal kormányozza. Arra vállalkozik, hogy a nemzet akarata helyett Bécs akaratát vigye keresztül.

Hogy nevezik tehát az ilyen embereket, kik tehát az ilyen miniszterek? A válasz rá két magas helyről érkezett. Az egyik a képviselőház elnökétől, mely az ilyen embereket „szemét népnek” nevezte. A másik a vezérlő-bizottságé, mely őket, mint bűnösöket, mint gonosztevőket vád alá helyezni rendeli.

Legfőbb ideje volna már, hogy Öfelsége is belátná, hogy ilyen elemekkel alkotmányos államban kormányozni nem lehet, hogy ezek az emberek nem alkalmasak arra, hogy egyetértést hozzanak létre a korona és nemzet között. Meny-

TÁRCA.

A bég almafája.

(Vége.)

— Czudar szecskaival tömte meg ma csibukomat és kávéfinsád a fanyarságok mérhetlen tengere! — mordult Halim a felfedezést legott gyanító korcsmárosra, ki most védőleg almái elé állott.

— A dohányok szinmézét adtam csibukodba és kávé illatjáért magát a magas divánt is irigység foghatná el . . .

— Szájad a hazugságok kétszárnyú kapuja! — ugrott föl Halim és félrelökte almáskosarától a Hadseregek pihenőjének megremült gazdáját.

— Köszönd meg, hogy ajkaim jóize ellen elkövetett merényletedért kárpótlásképen e kosár almával még megelégszem! . . . kapott Halim az almák után.

— Allah a mézet is epévé szűrje a nyeldekldön! — védekezett amaz és dulakodni kezdtek. Mikor Halim a vendégek apjának torkát már szűkebb keretek közé kezdte szoritani markában, az hörögve a végső szalmaszál után kapott:

— A dizdár ítélőszéke előtt a rabló bélyegét sütöm vizilóbőr homlokodra!

— Hah . . . hah . . . hah! — kacagot föl erre hirtelen Halim.

— Hiszen én is csak oda akarom vinni mutatóba almáidat, mert az ő fájáról loptad azokat.

A Hadseregek pihenőjének gazdáját mintha villám érte volna, föladta jussát és a falnak tántorodott.

— Egy gyaurtól kaptam a paradicsom átátkozott fájának e gyümölcseit két csésze kávéért . . .

— Nyülszived a hazugságok barázdáiba lapul, melyeket nyelved szánt, — nevetett vissza a kosár almával nyugodtan elillanó szpahi.

A hán tulajdonosa igazat mondott, de tudta, hogy ha a dizdár elé viszi ügyét, és almákosarát, ott is csak egynehány botütést kapna vissza. Így mindegy, gondolta elkeseredésében, akár Halim, akár a dizdár eszi is meg azokat. A verésből értök meg elég volt egyszer is! De boszúja forrt . . . forrt, míg egyszerre csak fölragyogott szeme, markát vigan dörzsölte és papucsait már nem épen hajlékony lábairól a levegőbe dobta:

— Megboszulom . . . meg! — volt e nagy vigalom zárószava.

Halim strázsált éjjel a kulán és almát evett. A csutakot hol jobbra, hol balra dobálta a

kula körül. Végre pedig lakoma után összekunkorodott mint a bóa egy sarokban és elaludt.

Elvégre azért teremtette allah az éjszakát, hogy az ember aludjék!

A hán bosszútlihegő nagybirtokosa azonban nem úgy gondolkodott, hanem a várkert egyetlen diszéért, almafájáért minden életveszélyt fitymálva és többre becsülve a boszú szörbet-édes érzetét, megkopasztotta azt minden almáitól. S mielőtt visszaereszkedett zsákmányával a sánczon, izmai tekintélyes ereit összegezve egy almát bucsuzásul a kula felé hajított. A szunyokáló Halim turbánján egy rettenetes koppanás jelezte e világzavaró eseményt.

— Allah akbar . . . Allah akbar! . . . ordított a megremült Halim, mialatt a fejét megkoppintó alma a mélységségbe gurult.

— Az ég minden hullócsillagát zuditotta rám izrafil! . . .

Azután még sokáig remegve a megmagyarázhatatlan csillaghullástól mint az éberség netovábbja virrasztott és trázsált Halim.

Épen el akarta már hagyni őrhelyét, mikor kora reggel a dizdárt, Hafiz Hasszánt látta lesétálni várkertjébe az almafák almafája alá, hogy ott teritse le imaszőnyegét és szivja el első csibukját. Halim tehát őrhelyén maradt,

dörgésszerű hangok ezek a zivatarnak, a pusztulásnak előjelei, melytől a jó Isten óvja meg szegény hazánkat.

—n

Közgyűlés!

A szervezési szabályrendelet és a tisztviselők fizetésének rendezése volt a folyó hó ötödikére kitűzött közgyűlésnek tárgysorozata. A közgyűlés egész folyamata, úgy a határozathozatal is, meglepetésszerű volt. Egyik baloldali városatyja úgy jellemezte a közgyűlést, hogy ez amolyan „girigari” közgyűlés volt.

Az ellenzéknek egyöntetű eljárása nem volt. A közgyűlést megelőző értekezlet dr. Valentin Emil bizottsági tagot bizta meg az ellenzék álláspontjának kifejtésére, dr. Valentin azonban betegsége folytán a közgyűlésen részt nem vehetett.

Köszönet illeti meg dr. Fehér Lőrinczet, hogy bár készületlenül, mégis iparkodott az ellenzék álláspontját érvényre juttatni; és azt részben el is érte. Ugy értesülünk, hogy a szavazáshoz sem volt jól feltéve a kérdés.

Annyi azonban tény, hogy három indítvány volt. Az egyik dr. Fehér Lőrinczé, a ki a 2000 koronán aluli fizetésű tisztviselők, úgy a szolgaszemélyzet fizetését kívánta felemelni. Ezen álláspont nagyrészt az ellenzék álláspontja volt, míg némelyek egyáltalán nem akartak semminemű fizetésfelemelésről tudni.

A második indítvány dr. Szirmai Vidoré volt, a mely a 2000 koronánál kisebb fizetésű családosi tisztviselők és szolgaszemélyzetnek drágasági pótlékot akart nyújtani. Ez semmiféle pártnak vagy csoportnak álláspontja nem volt.

A harmadik indítvány Bajay Péteré, mely lényegileg kvadrált az ellenzék túlnyomó részének felfogásával, azzal a különbséggel, hogy a fizetésfelemelés kizárólag a conversio által megtakarítandó összeget akarta fizetésfelemelésre fordítani. Ez indítvány csak annyiban különbözött dr. Fehér Lőrincz indítványától, hogy dr. Fehér indítványában csekélyebb összegű fizetésfelemelés foglaltatott.

Fehér Lőrincz és Bajay Péter indítványának tartalmát összegezte tehát a főispán és a két indítványt tevén magáévá az emelkedett határozattá, hogy a 2000 koronánál kisebb fizetésű tisztviselők és a szolgák fizetése emeltessék fel a 7360 koronából.

Ebből az az üdvös tanúság, hogy rend, összetartás és pártfegyelem hijján — akár melyik pártról legyen is szó — nem az történik, a mit a bizottsági tagok kialakult többsége akar, hanem tisztán a véletlentől függnek a határozatok.

Ha a hatósági pártiak tudták volna, hogy az ellenzék így fog összetartani, akkor megjelentek volna és azt teheték volna, a mit akarnak.

Az adóügyi osztály és számvevőség ez idő szerinti elkülönítését Tury Mátyás ellenezte. Nevezett beható tárgyilagos kritikát gyakorolt a közigazgatás ezen ágai felett és tárgyilagos álláspontja el is fogadtatott.

Igen fontos indítványt fogadtatott el a függetlenségi párt megbízásából dr. Fehér Lőrincz, mely szerint a jövőben minden ügydarab egyenesen az iktatóba kerül, így tehát nem fordulhat elő az az eset, hogy valamely ügy nyomban ne iktattassék.

A szervezési szabályrendelet a néhány év múlva bekövetkezendő tisztújítás előtt okvetlenül változást fog szenvedni.

hogy a bég dicséretes véleményét formálhasson kötelességtudásáról.

De legott, majd hogy a kulánál is mozduatlanabb kővé dermedt: Hafiz Hasszán a szigorú bég elkezdett süvöltöni, orditozni, sipolni, jajgatni és almafája mellől egyszerre csak a kula felé fenyegetőzni.

— Te az örök kutyája, a bilincsek gyermeke, a halál jegyese! — Így őrizted meg Mohamed gyönyöreinek is edesebb almáimat? Nincs! . . . itt sincs! . . . ott sincs! . . . sehol sincs. Segítség! Szpahik, jancsárok, a szultán egész hadserege, keressétek nekem elő a kutyát, vágjátok föl a gyomrát csak még egyszer akarnám látni almáimat!

Megindult a hajsza és nem is tartott sokáig, minden jel Halimra vallott! a kulán, a kula körül almahulladékok, sőt egy csalhatatlanul bizonyító egész alma is közöttük

— Ez is kukacos! — ordított föl láttára a bég. — Üssétek, üssétek, agyon üssétek a gazembert!

Halim esküdözött Mohamedre, a padisah szakállára, hogy ő ez almákat a hán tulajdonosától kapta. Végre rimánkodására fölhozatták a vendégek atyját az ütlegelt Halim elé.

— Oh ragyogó napja a Hagseregek pihe-nőjének, mondd, oh mondd, hát ugye hogy tőled kaptam tegnap egy kosár almát? vetett a földön heverő Halim az öregre egy könyörgő hosszú pillantást.

— Ments allah, ha almám volna, azt nem ily féreggel etetném meg, hanem a bégek legdicsőbbjének, Hafiz Hasszának hoznám, kit allah még almafájánál is tovább éltesse! . . .

— Oh igazságos nagy bég, oh hallgass legigazabb eskümre, hazudik a vendégek e fosztogató sakálja . . . erővel vettem el almáit, mert bizonyára ő is úgy csalta el mástól azokat!

— Üssétek . . . rop . . . rop . . . csak még! — süvültött a bég, — minden almáért a botok számlálatlan százát!

És Hálim üvöltött, a vendégek atyja meg oldalvást állott és a káröröm tengerében uszva egyre csak azt ismételte:

— Allah nagy, allah szent, allah igazságos!

— Allah igazsá . . . azonban torkán akadt a szó, mikor hirtelen egy zarándokot lát belépni a várudvarba, ki nála éjjelezett és kezében mosolygó almákkal a bég felé közeledik.

Nemes bég, ime fogadd tiszteletem jeléül szived áhitott gyümölcseit. Most nyújtotta le a padlásról a vendéglős felesége ajándékul, hogy imádkoznám Gül baba sírjánál allához férje kemény szívének, de még keményebb markának megpuhításáért. És én elfogadtam, hogy neked ajándékul hozzam!

A hán tulajdonosa elhalványult, megtántorodott . . .

— Oh — kiáltott a bég, — oh az én almáim! Megosztóztok rajtok a két gazember — oh allah szent, allah nagy, allah igazságos: kössétek a rablót az almafára és üssétek ahol éritek, míg kipirul, mint a gyönyörűség és hajnalpir e mennyei gyümölcsei!

És versenyt ropogtak a botütések Hálim és a hán urának hátán a bég füstös fogai alá kerülő izes almákkal.

Iharos.

Politikai hírek.

A megyei függetlenségi párt szervezkedése.

Báró Vojnich István kerületének községei rendre megalakítják a függetlenségi köröket, szervezkednek kitartó erővel, becsülettel. Most vasárnap *Kisbgyesen* alakul meg a függetlenségi párt, ahova *Mukits* Simon, továbbá *Torzsán* és *Kulán*, ahova *Fernbach* Károly és dr. *Baloghy* Ernő mennek ki a központból. A megyei függetlenségi párt szabadkai nagygyűlésének napját hétfőn állapítják meg *Kossuth* és *Apponyival* egyetértőleg. A nagygyűlés imponáns lesz. A megye minden községéből rendkívül sokan érkeznek akkor Szabadkára, ahová eljönnek a nemzet vezérei is. Legnagyobb valószínűség szerint *szeptember 17-én* lesz a gyűlés.

Pozsgay Miklós választóihoz.

Pozsgay Miklós a keceli kerület képviselője az alábbi levelet intézte választóihoz:

Tisztelt Polgártársaim!

Folyó hó 3-án Baja-Szentistvánon tartandó népgyűlésre szóló meghívójukat vettem és szíves meghívásukat köszönöm.

Miután körülményeim úgy alakultak, s az idő rövidsége miatt azokat meg nem változtathatom, nagy sajnálatomra részt azon nem vehetek.

Különben is Polgártársaim programmat nagyon jól ismerik, mert már több gyűlésen és programbeszédjeim alkalmával kifejtettem és kijelentettem, hogy a hive és követelője vagyok az általános titkos községenkinti szavazásnak.

A sok népgyűlés nemzeti küzdelmünknek csak árthat, mert ellenségeink ezen körülményt úgy tüntetik fel, mintha a nemzetben meghasonlás lenne és a hazafiak egymást nem értik s ezen az állapoton Bécsben jót nevetnek.

Ha Polgártársaimat nem győzték meg szavaim az egy hónappal előbb tartott népgyűlésen, továbbá a mult napokban Baján tartott népgyűlésen dr. *Rajk* Aladár által elmondottak, amelyen Önök is résztvettek, úgy a mostani népgyűlés sem fogja Önökkel megértetni, hogy nem széthuzva kell harcolnunk Nemzeti önállóságunkért, hanem összefogva, s ha így győztünk, — akkor lesz általános szavazati jog és sok hasznos szociális kérdés nyerhet majd megoldást.

Addig azonban míg a hatalom a kardjára üthet, mint Clopynál tette, célt nem érhetünk másképp, mint csendes nemzeti ellentállásunkkal.

Polgártársaim! Nekem eddig sem kellett, hogy népgyűlés únszoljon Hazám és polgártársaim boldogulásáért való küzdelemre, megtettem eddig is, megteszem ezután is, csak Önök kik a népgyűlést rendezik, szintén oly őszintén és önzetlenül tegyék meg, mint én.

Kecel, 1905. szeptember 1-én.

Pozsgay Miklós,

a keceli ker. orsz. képviselője.

Szeremle passzív rezisztenciája.

Szeremle község képviselőtestülete a f. évi augusztus hó 24-én hozott alábbi hazafias határozatát, hasonló határozathozatal céljából indítványkép megküldi az összes Pestvármegyei községeknek. Az indítvány így szól:

Mondja ki a képviselőtestület:

a) A község képviselőtestülete a vármegyének a passzív rezisztenciára vonatkozó

határozatát egész teljességében magáévá teszi s annak szigorú megtartására és végrehajtására a községi előljáróságot és tisztviselő karát utasítja.

b) Ha a törvénytelen kormány az erőszak terére lép s a vármegye határozatát becsületes magyar tisztviselő módjára végrehajtó tisztviselőjét állásától felfüggeszti, fegyelmi alá vonja — fizetését akkor is kiutalványozza.

c) Ha esetleg a községbe kormány- vagy miniszteri biztos küldetnek, az adófükönyveket s a község pecsétjeit, mint a község tulajdonát képező ingóságokat annak rendelkezésére nem bocsátja.

d) Ezen határozatát Pest-Pilis-Solt-Kiskunvármegye alispánjával tudomásvétel s az összes megyebeli községekkel hasonló határozathozatal céljából átiratilag közöltessék.

HIREK.

Az iskolaév kezdete. Az országban mindenfelé sóhajokkal van tele a szülőház, titkolt, vagy nagyon is nyílt könyektől nedvesülnek meg az arcok, s nem csekély összeggel apad meg a szülők erszénye, a kezdődő tanév ezen napjaiban. Fiakkereseink is nagyot hallottak, mint ősszel a molnár, ezen napok alatt. Három napon át öntötte a vonat a szülői háztól el szakadt ifjú sereget és a szorongó reménnyel vagy félelemmel teli szülőket. De elég gondot okoztak e napok a helybeli szülőknek is. Főleg a kezdő diákok szüleinek házában voltak e napok a szorongatás napjai. A szülő is izgatott, de az egyébként édes álmú kicsinyeknek is fokozódott álmatlanságuk a beiratkozás napjának közeledtével. Még azok a kicsinyek is, kikben a szülőknek kedvet sikerült ébreszteniök az iskola iránt, titkos perceikben szorongatást éreztek, a nagy ismeretlenre gondolván. Ott pedig, hol a szülői mesterkedés a szabadság ösztönét elaltatni nem tudta, a szorongás, a félelem, a sirás, nem kevésszer a daczos elenszegülés napirenden vala... De hát a közművelődés, a közérkölcök megkívánják ezt az áldozatot. S most már meg teltek az iskolák padjai, megkezdődik a test és lélek művelésének hatalmas munkája, hogy a jövő nemzedéknek létele, boldogsága minél több biztosítékot nyerjen.

A főigazgató becsületsértési pöre. Dr. Platz Bonifác tankerületi főigazgató a szegedi járásbírósnál panaszt emelt Reisner Lajos dr. ellen, mert hozzáintézett levelében becsületsértő kifejezésekkel illette. A pörben az ügyészség képviseli a vádat, miután a tankerületi főigazgató közhivatalnok.

A bajai közpórház kápolnájának oltárképe. Németh Imre, a kiváló tehetségű polgári iskolai rajztanár, meglepően szép oltárképet főtött a városi közpórház kápolnája számára. A művészi kidolgozású kép, mely magyarországi Szent Margitot ábrázolja, a napokban fog a rendeltetési helyére függesztetni s ünnepélyesen beszentelteni.

A bajai ipartestület a körrel egyetemben könyvtára javára 1905. évi szeptember 9-én este 8 órakor saját háza összes termeiben szavalat-, színelőadás- és monologgal egybekötött jótékonycélú zártkörű táncestélyt rendez a következő műsorral: I. »A hazáról.« Irta Petőfi Sándor. Szavalja Lombos József úr. II. »Hol a férj?« Vigjáték egy felvonásban. Potier után franciából. Kapitány, Lombos József úr. Pál, öcsese, Purda Gyula úr. Ernes-

tine, Adamek Mariska k. a. Kázmér, Vernberber Lajos úr. III. »Desparat úr.« Vig monológ. Jules de Mathold után írta Gabányi. Előadja: Piskolty Károly úr. Tánce.

Belépő-jegy: I. hely 1 kor. 60 fill. II. hely 1 kor. 20 fillér, állóhely 1 korona. Este a pénztárnál minden jegy 40 fillérrel több. Jegyek előre válthatók: Kollár Ágoston és Fischer Lipót utódai uraknál. I-ső helyre szóló jegyek Czérnay Imre ipt. elnök urnál kaphatók. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirlapilag nyugtázunk. Ételek és italokról Preimájer Pál ismert vendéglős gondoskodik.

Bajai athléta győzelme Bécsben. Koller Ferenc, a kiváló fiatal athléta idén elért kitűnő eredményeihez, újabb sikereket fűzött a »Wiener Sportvereinigung« augusztus 20-án megtartott nemzetközi athletikai versenyén. Megnyerte a távolugrást 5 m. 96 cm. ugorván földről. Második lett a pozsonyi Luntzer mögött 10 m. 06 cm.-es dobásával a junior súlydobásban; ugyancsak második lett dr. Göncy Lajos (B. E. A. C.) a kontinens legjobb magasugrója mögött Ausztria magasugró bajnokságában 1 m. 65 cm.-t ugrott földről, ezuttal is magasabbat ugrott saját magasságánál az osztrákok hatalmas bámulására. Két nagy ezüst és egy díszített ezüst érmet nyert a versenyen, melyen a »Magyar Athletikai Club« színeiben indult.

A járdakövezési munkálatokat, mint értesülünk a legutóbb ez irányban megtartott árlejtésen özv. Spitzer Simonné és Társa cég nyerte el. A nevezett cég nemkevesebb mint 20%-kal volt olcsóbb versenytársainál.

A gyanú. Farkas Péterné azzal gyanusította meg Weber Henriknét, hogy ez a szoknyája zsebéből, míg az udvaron táncolt, négy koronát kilopott. Farkasné ekkor nem tett feljelentést. de mikor ismét 20 koronája tűnt el zárt szobájából, feljelentette Webernét a rendőrségen. Webernét annyira bántotta a gyanú, hogy e hó 1-én öngyilkossági szándékkal a Sugovicába ugrott. Szerencsére azonban sikerült őt kimenteni.

Lopás a hajóállomáson. Weiner Józsefné mohácsi lakos e hó 5-én 10 órakor érkezett Bajára az u. n. magyar hajóval. Mikor a partra ért, ijedten vette észre, hogy 40 koronát és egy pár arany fülönfüggőt tartalmazó tárcáját valaki kilopta a zsebéből. A károsult jelentést tett a dolgról a bajai csendőrségnél.

A „Bajai szociáldemokrata-párt” 1905. évi szeptember hó 10-én a Zich Henrik-féle vendéglő összes helyiségeiben Lassale-ünnepélyt rendez. Kezdeté este 8 órakor. Beléptidíj 30 fillér.

A viharágyuzás megszüntetése. Három-négy esztendővel ezelőtt nagy aparátussal fogtak hozzá a gazdák, hogy viharágyukkal óvják meg a jégverés ellen a szőlőket. Most aztán kiderült, hogy mindez haszontalan költsékezés volt, mert a viharágyuzás nem ér semmit. Kiderül pedig ez a földmívelésügyi miniszternek az Arad megyében levő csalai és barackai állami szőlőtelepek igazgatóságához intézett rendeletéből, melylyel a miniszter utasította az igazgatóságot, hogy egyszermindenkorra szüntesse be a viharágyuzást, úgy a csalai, mint a barackai szőlőtelepen. A rendelet indokolása meglepő dolgot árul el. Nem mond kevesebbet a földmívelésügyi miniszter, mint hogy a viharágyuzás, amely kétezer korona áru löport emésztett föl évenként, teljesen fölösleges volt, mert semmiféle haszonnal nem jár, s maga ez az egyetlen körülmény teszi szükségessé a viharágyuzás megszüntetését.

Küzdelem az alkohol ellen. A belügyminiszter az összes törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett, melyben kívánatosnak tartja, hogy a törvényhatóságok csatlakozzanak a társadalmi uton már régebben megindult alkoholelles mozgalomhoz. A mozgalom terjesztésére kiválóképpen ajánlja a temesvári Polatschek cég kiadásában megjelent képes fali táblákat, melyek az alkoholnak erkölcs, vagyon és egészségellenes hatásait ábrázolják. Ugyancsak beszerzésre és a nép között való terjesztésre ajánlja Máday Izidor »Adatok az alkoholizmus kérdéséhez« című művét.

Dániában újra behozták a derest. Koppenhágából jelentik, hogy a már majdnem feledésbe ment botbüntetésről szóló törvényjavaslatot most hivatalosan is kihirdették. Keresztély király szentesítette a törvényjavaslatot, amely szeptember 8-án lép életbe. A törvényjavaslatban külön meghatározás van elsősorban a büntetés alkalmazására a különféle esetekben, továbbá, hogy milyen testrészen hajtsák végre a büntetést, hogy mezitelen legyen e a testrészt és hogy milyen vastagságú és hosszúságú botot használjanak. A botra vonatkozólag Keresztély király elrendelte, hogy az legfeljebb egy centiméter vastagságú spanyolnád legyen. A törvényjavaslatnak sok heves ellensége volt és ezek most legfeljebb azzal vigasztalhatják magukat, hogy e törvényjavaslat egyelőre csak hat évig lesz érvényes.

Az almafák veszedelme. A földmívelésügyi miniszter tekintettel arra, hogy az ország számos vidékén a vértetű (sifoneura lanigera) föllépett, sürgős rendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, melyben erélyes és körültekintő védekezésre hívja a gyümölcsenyésztőket, akik a kötelező irtást elmulasztják, azok 200 korona bírsággal sújtatnak.

Ecet éretlen szőlőből. Ha az ősz nem lesz igen tartós, sok szőlőbogyó éretlen marad, mert mint minden, a szőlő is el van maradva fejlődésében. Az olyan fűrtöket, melyek bornak nem valók, ecetnek használhatjuk. Erősen kisajtoljuk és a levét lassu tűz mellett addig főzzük, míg hab mutatkozik, melyet le kell szedni. Mikor a habzás megszűnt, és a lé leülepedés következtében megtisztult meg is hűlt, üvegbe fejtjük le és a napon, vagy más meleg helyen hagyjuk erjedni. Az üveg száját csak letakarjuk, de nem dugaszoljuk be. Az erjedés után ismét tiszta üvegekbe töltjük át az ecetet, az üvegeket szorosán bedugaszoljuk és használatig pincében tartogatjuk. Idővel az ecet nem hogy elromlanék, hanem tisztább és izletesebb lesz. Azt, hogy nagyon egészséges fűszer, mondanunk sem kell.

A friss hal felismerése. Tudvalevő, hogy az élő hal sokkal izletesebb, mint az élettelessen, de az élő és élő közt is nagy különbség van e tekintetben. Ugyanis a frissen fogott sokkal izesebb, mint amelyik már régen fogva van. Hogy pedig melyik friss, azt a szeme állásáról lehet megismerni. Ugyanis, ha a halat frissen fogják ki a vízből, akkor szemgolyói kidüllednek a szemüregéből, a szemfeketéje nem a szem közepén van, hanem annak alsó felén, úgy, hogy egy részét a szemüreg alsó szélé elfödi. Amikor a szemfeketéjének éppen csak a fele látszik, az biztos jele annak, hogy a hal egészséges, életerős. Amint aztán a hal veszt életerejéből, a szemfeketéje lassankint a szem közepére kerül s a szemgolyó is visszahúzódik üregébe. Az egészen besüpped a szemüregbe. A szem gondos megtekintése tehát a legelső dolga legyen azoknak, kik halat akarnak vásárolni.

A tűzkárosultakért. A május 6-án tűzkárt szenvedett lakosság segélyezésére a segélyező bizottság kezeihez 1905. évi július hó 7-ig az alábbi adományok érkeztek:

M. kir. pósta- és távirtda hivatal Baja 92. számú gyűjtőívén: Marczel Andor 2 kor., Blaga Károly 2 kor., özv. Komoróczy Jánosné 2 kor., Mokné 2 kor., Pataky Anna 1 kor., Marczell Erzsébet 2 kor., Weimann Ferenc 2 korona, Szabó Sándor 2 kor., Bognár Lajos 1 kor., Nagy Sándor 1 kor., Hanga Albert 20 fill., Petrikovics Miklós 20 fill., Hornyák Imre 20 fill., Bácskai István 20 fill., Wavverka Ferenc 20 fill., Szalontay Márton 20 fill., összesen 18 kor. 20 fill.

Fehér Dezső úr 95. számú gyűjtőívén: N. N. 50 fill., Kovács 20 fill., olvashatlan aláírás 20 fill., U. U. 10 fill., Gozón 50 fill., olvashatlan aláírás 20 fill., olvashatlan aláírás 50 fill., olvashatlan aláírás 50 fill., Pál Andorka 1 kor., Ferstl 50 fill., Schwarcz Ármin 1 kor., Ingusz Miksa 50 fill., N. N. 20 fill., N. N. 10 fill., összesen 6 korona.

Ids. Szalay Lajos úr 96. számú gyűjtőívén: ids. Szalay Lajos és neje 4 kor., ifj. Szalay Lajos 1 kor., Obád István 20 fill., Vujovits János 1 kor., Hechtl István 80 fill., Martin Firtz 40 fill., Federer Istvánné 50 fill., Palatinszky Miklós 50 fill., Gilyán János 20 fill., Vörös János 40 fill., Csekei György K. P. erdőőr 1 kor., összesen 10 korona.

A 97. számú gyűjtőívén: Balla János 2 kor.

Dr. Valentin Emil úr 18. számú gyűjtőívén: Mérei Lőrinc 10 kor., Stökl Ferenc és neje 10 kor., Hausler György és neje 6 kor., összesen 26 kor.

Kovács Andor úr gyűjtése: Reich Farkas fiai cég 50 kor., özv. Wunderlich Józsefné 30 kor., Kovács Andor 10 kor., Steindl József 10 kor., Wunderlich János 6 kor., Nánay Lajos 5 kor., Perger Vince 5 kor., Hornyák nővérek 2 kor., Stern Vilmos 2 kor., Schlésinger Gyula 2 kor., Mayer Károly 2 kor., Der-vaderits Illés 2 kor., Szilágyi Sándor 2 kor., Gyarmati Emil 2 kor., Schnetzer Ernő 2 kor., özv. Fogt Alajosné 2 kor., Godár Lajos 2 kor., Hechtl József 2 kor., Kreicsmer János 2 kor., Fried Samu 2 kor., N. N. 2 kor., özv. Horváth Lajosné 2 kor., Schwéger István 1 kor., Csatlós Béla 1 kor., Bayer Hermin 1 kor., Szabó György 1 kor., Beck Adolf 1 kor., ifj. Cserba György 1 kor., Lengyel Andor 1 kor., K. K-né Szabadka 1 kor., özv. Vinkovits Istvánné 1 kor., Tiprovác Péter 60 fill., özv. Wiesel Mórné 40 fill., Rosenbaum N. 40 fill., összesen 156 kor., 40 fill.

44) Tábor Péter Ungvárt póstán 10 kor.

45) Özv. Rosenberg Mórné úrnő 25 kor.

46) M. kir. Belügyminiszterium Budapest 1000 korona.

47) Huszár Margit Zernest póstán 1 kor.

48) A m. kir. állami tanítóképző-intézet tanártestülete Baja 100 korona.

49. t.) Bajavidéki Takarékpénztár alapítói gyűjtései: Ertl József 40 kor., Rosenberg Jakab 40 kor., dr. Herman Adolf 40 kor., Krausz Jakab 50 kor., Kolozsváry Sándor 10 kor., Hesser Gyula 30 kor., Szücs Ödön 20 kor., dr. Alföldi Lajos 20 kor., dr. Nemes József

5 kor., Scharpf Elek 10 kor., Schwarcz József 20 kor., Fischer Béla 10 kor., Feuermann Soma 10 kor., Kollár Ágoston 10 kor., Schön Géza 20 kor., dr. Rosenberg Samu 30 kor., Diamant Lajos 5 kor., Pollitzer Jakab 10 kor., összesen 380 kor. (Folytatjuk.)

Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy a **Ferencz József keserűviz** valamennyi hasonló vizet, tartós hashajtó hatása és emlitésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is tetemesen felülmulja. Kérjünk határozottan »Ferencz József« keserűvizet.

Zongorák, cimbalmok és hegedűk, — csak első rangú gyártmányok! — Kaphatók **Wagner** Antalnál Baján.

Szerkesztői üzenetek.

Egy sportkedvelő. Kis közleménye a szedő tévedéséből maradt ki multkori számunkból. A anyag szedőnek — büntetésből — kívülről kellett megtanulnia az Automobil Poldi nótáját.

K. H. Sajnáljuk, de lehetetlen.

Schmidl L.-féle györi

Hungária Csokoládé

és finom

Cukorkák

kaphatók:

Baján minden nevesebb füszerkereskedésben

Tiszta, jó és ajánlatraméltó —
H o n i gyártmányok!

Szőlővessző!

A világhírű

Delawáre

adja a legjobb bort!

Öltani és permetezni nem kell!

A szőlészet kincse.

A philoxerának ellen áll!

Leírását és árjegyzéket ingyen küldünk bárkinek.

Szőlőoltványok mérsékelt áron kaphatók!

Nagymennyiségű sima és gyökeres Delawáre vessző eladás.

Cím: **Szigyártó és Takáts**
szőlőtelep tulajdonosok.

Telep: **A l s ó - S e g e s d.**

Központi iroda: **Felső-Segesd.** Somogy m.

6427./tkv.

1905. sz.

Árverési hirdetmény.

A bajai kir. telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést dr. Rajk Aladár bajai ügyvéd által képviselt Reich Bernát bajai cég végrehajthatónak a javára, Stigmon Mihály bácsbokodi lakos ellen 60 korona tőke, ennek 1902. május 1-től 6% kamatai, 19 korona 10 fillér eddigi, 17 korona 20 fillér ezutal és a még felmerülő költségeknek kielégítése végett az 1881. LX. t. cikk 144. és következő §§-ai alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó a bajai kir. járásbírósg területén lévő

1. a bácsbokodi 428. számú betétben A. I. 1—13. sorsz. végrehajtást szenvedett nevén álló ingatlanságra 1665 kor. kikiáltási árban.

2. a bácsbokodi 430. számú betétben A. I. 1—8. sorszámu ingatlanságból végrehajtást szenvedt illető $\frac{1}{2}$ részre 1059 korona kikiáltási árban ezennel elrendeli és annak Bácsbokod község házánál 1905. évi szeptember hó 25-ik napjának délelött 10 óráját kitűzi, a midőn a fenebb körülirt ingatlan a kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezők a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírokban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevők a vételárat 3 egyenlő részletben és pedig az árverés jogerőre emelkedésétől számított 15 nap alatt az első, 30 nap alatt a második, 45 nap alatt pedig a harmadikat, mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt a bajai kir. adó- mint letéthivatalba az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó letéti kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számittatik be.

A részletes árverési feltételek ezen kir. tkvi hatóság irattárában és Bácsbokod község házánál megtekinthetők.

A kir. tkvi hatóság Baja, 1905. évi július 19.

Temmer,

kir. járásbíró.

A »Bajai Kölcsönös Segélyző-Egylet« tulajdonát képező fötéri házban **egy nagyobb utcai lakás** kiadó.

Feltűnő ujdonság!

DELICE

— Mindon hirdetés felesleges. —

A dohányzó egyszer veszi és többé mást nem szihat

Legjobb valódi **francia szivarkapapír** és **szivarkahüvely** kapható az ország minden különlegességi árudájában.

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

az egyedül elismert kellemes ízű természetes hashajtószer.

Tankönyvek a zirc-cist. rend kath. főgymnásiumába

Tankönyvek az állami tanítóképző intézetbe

Tankönyvek a városi polgári iskolába

Tankönyvek az apáca-zárdába

Tankönyvek a városi elemi népiskolába

Tankönyvek az ev. ref. elemi iskolába

* TANSZEREK *

minden tanintézetbe, kiváló jó minőségben, **olcsó árak** mellett kaphatók

ifj. WAGNER ANTAL könyvkereskedésében.

Régi használt

ZONGORA

megvételre kerestetik.

Gim a kiadóhivatalban.

MIT IGYUNK?

hogyan egészségünket megóvjuk, mert csak csakis a természetes szénsavas ásványvíz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a mohai

ÁGNES

forrás mint természetes szénsavdús ásványvíz, föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógy-sóknál fogva kitűnő szere a legkülönbözőbb gyomor-, légcső- és húgyszervi betegségeknek. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk.

Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk.

Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágyhiány és emésztési zavarok állanak be.

Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha májbetegségektől és sárgaságtól szabadulni akarunk.

Dr. Glass.

Háztartások számára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kérés értékű mesterségesen szénsavval telített víznél, sőt a szódavíznél is olcsóbban adja, hogy az ÁGNES-forrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz! Kedvelt borvíz.

Kapható

minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.

Főraktár BAJA város és közvetlen környékére:

Drescher Gyula úrnál.

Árak úgy a vidéki, mint a helyi fogyasztásra:

1¹⁰/₁₀ literes üveg 50 fillér. 1 literes üveg 42 fillér

¹/₂ literes üveg 30 fillér

ugyan itt ingyen kapható az ÁGNES-forrás díszes kivitelű ismertető füzet.

Kalapok díjtalanul vasaltatnak.

Halász Béla

utódánál.

Kalapok díjtalanul vasaltatnak.

Fiú kalapok:

1'10, 1'20,
1'30, 1'50,
1'60, 3 kor.-ig.

Férfi kalapok

2, 2'20, 2'40,
3, 3'50, 3'60,
9 koronáig.

Nyakkendő és
keztű
különlegességek.

Kellő iskolai képzettségű ifjút

= tanulóul =

felvesz

IFJ. WAGNER ANTAL
könyvkereskedő.

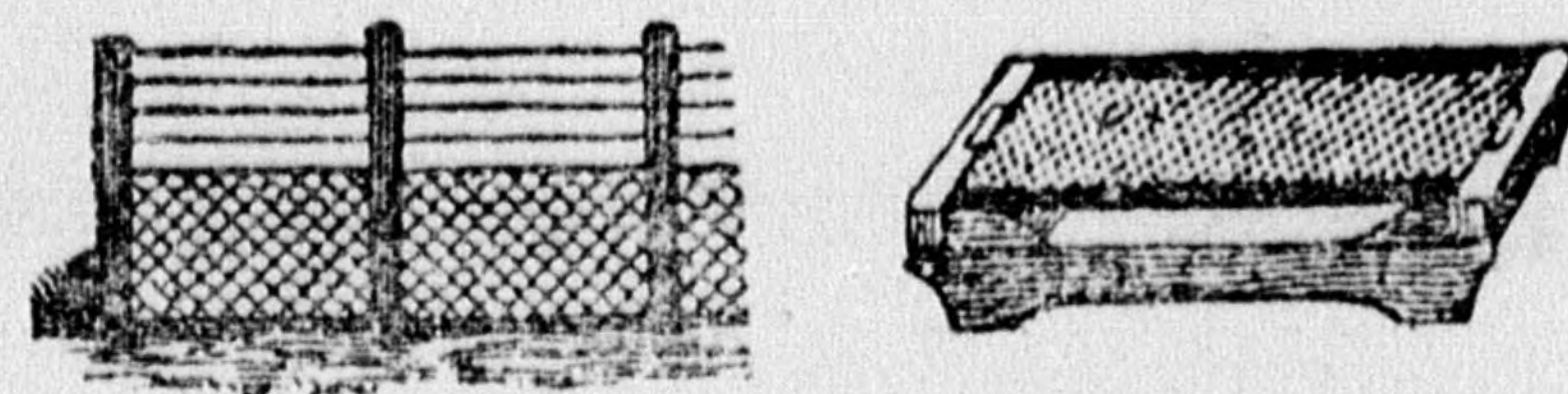

Ki az egészségét és a
tisztaságot szereti,

az rendeljen nálam sürgősen

8 koronáért

fakeretű erős acélsodronyágybetétet.

mely olcsóbb, mint a szalmazsák.

Az ágy belméretének beküldése után gyorsan és pontosan készítem.

Ugyszintén sodronykerítéseket, udvarok, kertek, szőlők kerítéséhez 42 fillértől feljebb és minden e szakba vágó munkát.

20 19

Ifj. Utry Pál.

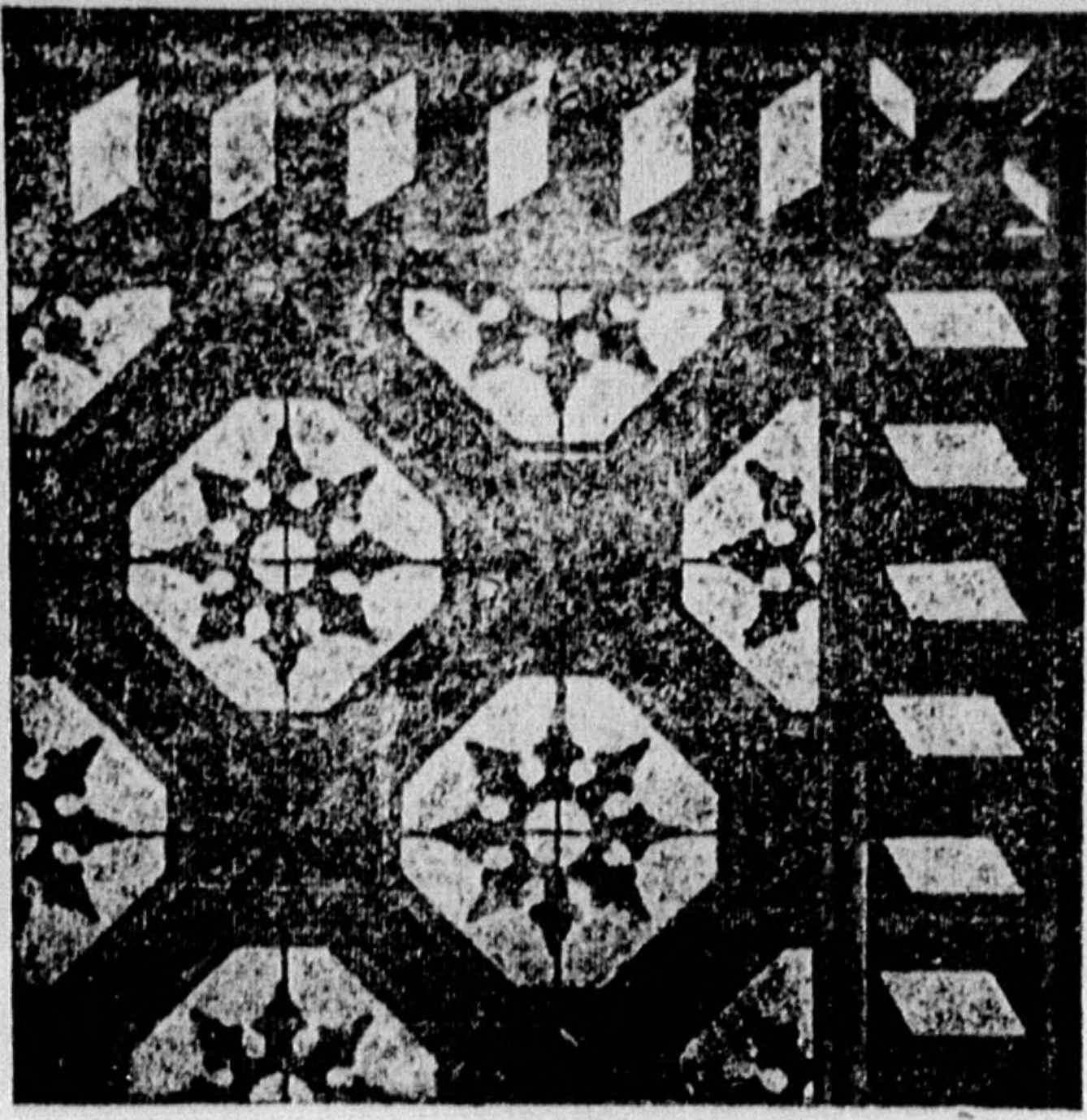

Szalon légyfogó

ismét kapható

ifj. Wagner Antalnál Baján.

Ára 10 fillér.

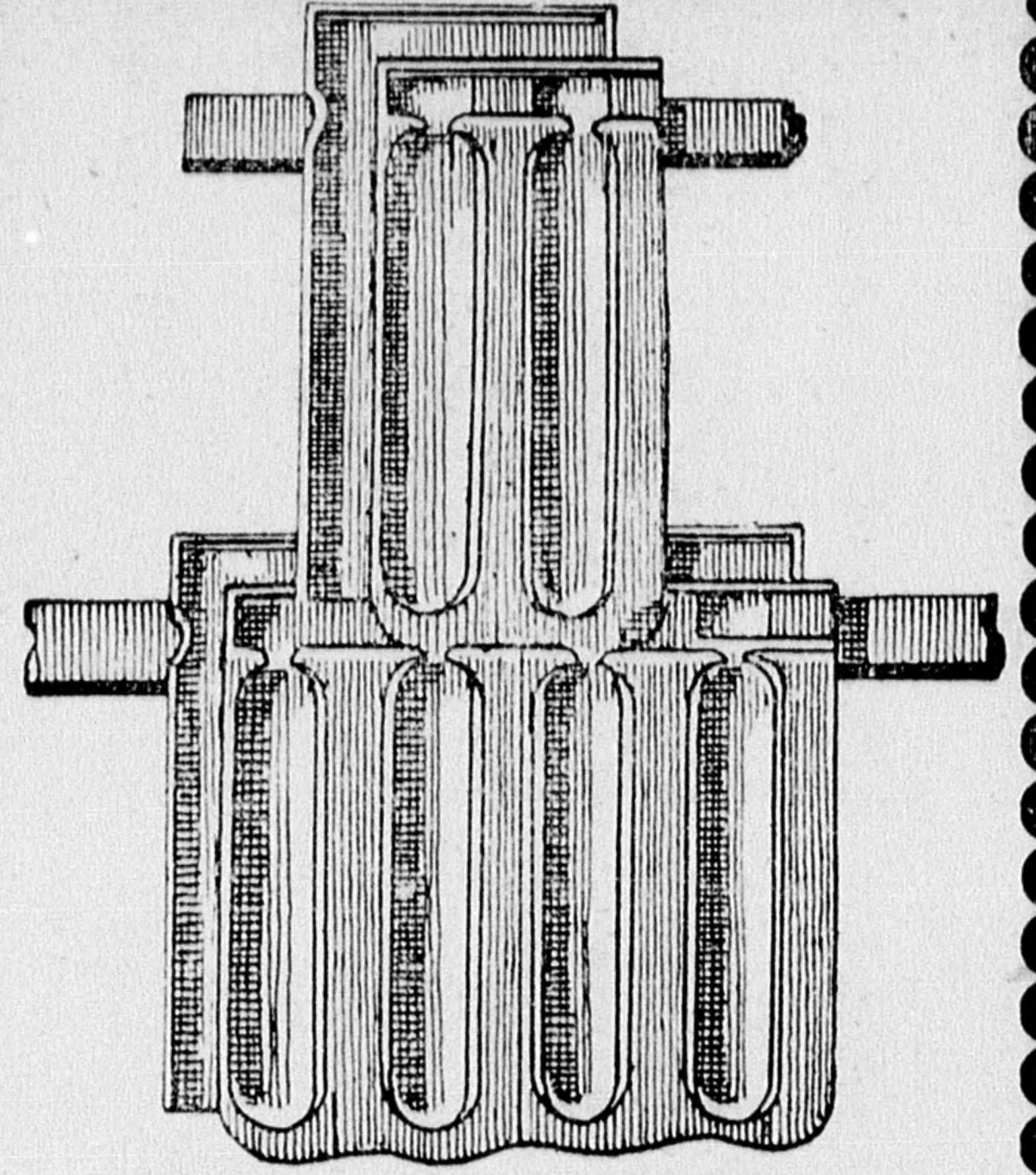
Diszes
metallique CEMENTLAP.

ÖZV. SPITZER SIMONNÉ
ÉS TÁRSA
ELSŐ BAJAI FRANCIA-CSERÉP, TÉGLA
ÉS CEMENTÁRÚ GYÁRA.

Építési anyagok

nagy

raktára.

FRANCIA CSERÉP.

MAGYAR MŰBUTORGYÁR
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG.

GYÁRTELEP:
BÉKÉSCSABA.

FIÓKTELEP:
NAGYVÁRAD ÉS

B A J A,

Erzsébet királyné-utca, — volt (Mészáros-féle ház.)

Ajánlja a legegyszerűbbtől a legfino-
mabb izlésű, gyártmányu

BUTORAIT ÉS LAKBERENDEZÉSÉT

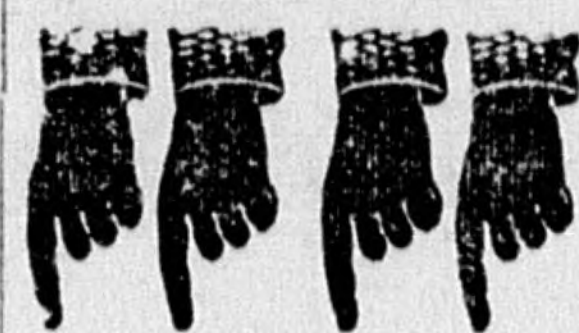
kiválóan izléses és szolid kivitel

JUTÁNYOS ÁRAK.

Könnyű fizetési feltételek.

12-9

●● FELTŰNÉST KELT! ●●

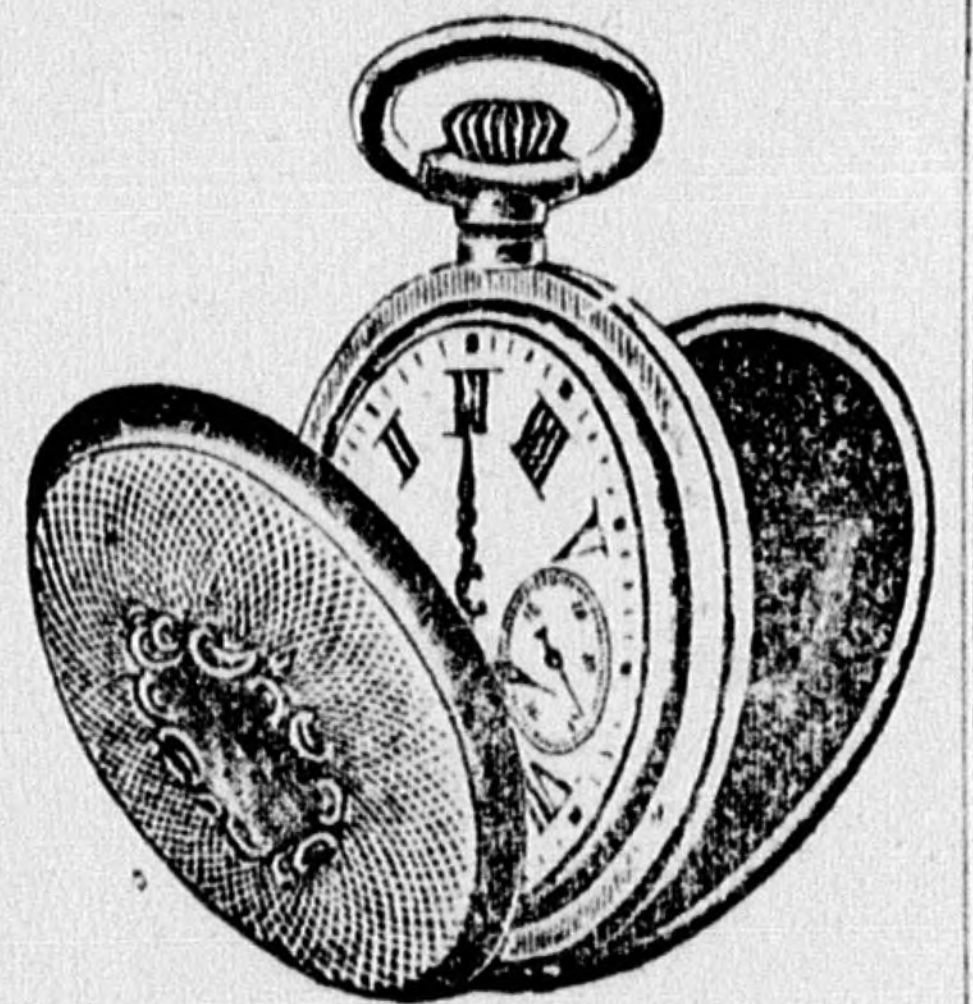

18 korona

helyett

csak

8 korona.

Pompás Glória remontoár
3 erős ezüst köpennyel és **ezüst-óra,**
rugós fedéllel, mely pontosan jár, három
évi jótállás mellett

csak 8 koronáért szállit

König J. óragyára

Bécs, VII. Westbahnstrasse 36/30.

10-10

4 koronás
havi részletekre
kaphatók.

„Magyar Regényírók”

Szerkeszti MIKSZÁTH KÁLMAN

●●●● 4 koronás havi részletfizetésre kaphatók ●●●●
ifj. Wagner Antalnál, Baján.

4 koronás
havi részletekre
kaphatók.

KUHN KÁROLY és TÁRSA
BÉCS.

Védőjegy.

Figyelmeztetés!

Acél-író tollaink

védőjegye és skatulyánk föl-
írása törvényesen védve van
és mindenkit sürgősen ké-
rünk, hogy úgy a tollakon,
mint a fölírásokon ügyeljen
a cég minden betűjére.
Védőjegy nélkül nincs
egy skatulya sem

Utánzást mint eddig, ezentul is bírói uton üldözünk.

TAKARÉKOSKODNI

MAGGI-kitüntetések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 diszoklevél, 5 tiszteletdíj.
Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világ-
kiállításon, (Maggi Gyula bírálótag).

lehet a sokszorosán kitüntetett és régóta jól bevált
MAGGI-FÉLE IZESÍTŐ

helyes használata mellett.
Néhány csepp — a tálalásnál hozzátéve — elegendő,
hogy ezáltal gyenge leveseknek, mártásoknak, főzelékek-
nek stb. egy pillanat alatt jó és erőteljes ízt adhassunk.
Üvegcsékben 50 filltól kezdve (utántöltve 40 filltól kezdve.)
Kapható Drescher Gyula kereskedésében, Baja.

